

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Інженерно-технологічний факультет
Кафедра технологій та безпеки харчових продуктів

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВК 5 ПАТЕНТОЗНАВСТВО
(вибірковий)

Спеціальність	181 «Харчові технології»
Освітня програма	Харчові технології
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)

Суми – 2022

Розробник:

(підпис)

Тимченко В.І., доцент, к.с.т.н.

(прізвище, ініціал)

(кваліфікаційна категорія та звання, ступінь)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри технологій та безпечності харчових продуктів

(назва кафедри)

протокол від

23.06.22

№ 4

Завідувач кафедри

Самілюк М.М.
(підпис)

Самілюк М.М.
(прізвище, ініціал)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Самілюк М.М.

к.т.н., доц. Сабадаш С.М.

В.п. декан факультету, де реалізується освітня програма

Болгова Н.В.
(підпис)

Болгова Н.В.

Рецензія на робочу програму надана

(підпис)

Кошель О.Ю.
(підпис)

к.т.н., доц. Кошель О.Ю.

(ПІБ)

(підпис)

к.с.-г.н., доц. Болгова Н.В.

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Г.Бар
(підпис)

(Г.Параніс)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 05.07. 2022 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
2023/2024		12.06.2023р		

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК 5.Патентознавство			
2.	Факультет/кафедра	Харчових технологій/Технологій та безпечності харчових продуктів			
3.	Статус ОК	вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Харчові технології			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	-			
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти			
7.	Семестр та тривалість вивчення	термін навчання 3 роки 10 місяців 5 семестр,			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів, 150 годин.			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота	
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		16	-	44	90
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Тищенко Василь Іванович, доцент, к.с.г.н.			
11.1	Контактна інформація	tischenko_1958@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Навчальна програма дисципліни «Патентознавство» розроблена для студентів, які навчаються за спеціальністю 181 «Харчові технології». Вивчення дисципліни дозволять проводити патентно-інформаційні дослідження, на професійному рівні знаходити аналоги та прототипи продукції, оформлювати заявку на об'єкт промислової власності. Використовувати патентну інформацію та розроблену документацію для проведення науково-дослідних робіт та інших робіт науково-технічної творчості з метою створення конкурентоспроможної продукції.			
13.	Мета освітнього компонента	навчити майбутнього фахівця користуватися патентною інформацією та здійснювати елементарні патентні дослідження; формування у майбутніх фахівців глибоких теоретичних знань і практичних навичок що до способів і методів проведення пошуку науково-технічної інформації та інших матеріалів, підтверджуючих новизну та визначаючих унікальність науково-технічного досягнення (розробки); ознайомити студентів з правилами подання заявки на винахід та процедурою проходження поданих матеріалів та основ правової охорони інтелектуальної власності.			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1.Освітній компонент базується на знаннях з дисциплін ОК14 «Процеси і апарати харчових виробництв», ОК 15 «Товарознавство харчових продуктів», ОК 18 «Загальні технології харчових виробництв». 2.Освітній компонент є основою для вивчення дисциплін ОК 20«Стандартизація, сертифікація та управління якістю харчової продукції та послуг ресторанного господарства»			
15.	Політика академічної доброчесності	Забезпечується згідно з Кодексом академічної доброчесності та дотримання вимог, які зазначені в «Положенні академічної доброчесності Сумського НАУ (https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist_)			

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹			Як оцінюється РНД
	ПРН4	ПРН 8	ПРН 9	
ДРН 1. Порівнювати та аналізувати основні новітні вітчизняні та європейські концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі харчових технологій та проводити пошук та обробку науково-технічної інформації з різних джерел та застосовувати її для вирішення конкретних технічних і технологічних завдань.	X			Оформлення конспекту лекцій та робочих матеріалів на лабораторних заняттях; задача модульних контрольних тестів; виконання самостійної роботи.
ДРН2. Проводити досліджень прикладного характеру з метою удосконалення технології харчових продуктів підвищення їх харчової цінності з врахуванням світових тенденцій розвитку галузі.		X		
ДРН 3. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей та розробляти проекти технічних умов і технологічних інструкцій на харчові продукти.			X	

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
Тема 1 Загальні положення курсу «Патентознавство» Лекційне заняття 1 . 1. Мета і завдання патентних досліджень. 2. Етапи формування патентної системи усвіті. 2. Основні терміни і поняття патентної ін	Лк.	П.з./семін.	Лаб.	Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні: посібник для користувача/Т.К. Ческетна, А.І. Рябець. Київ,
4				

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
<p>формації.</p> <p>3. Основні патентознавства структура патентних органів України.</p> <p>Лабораторне заняття 1.</p> <p>1. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.</p> <p>2. Структура національної системи охорони інтелектуальної власності.</p> <p>3. Правове регулювання питань інтелектуальної власності у кодексах та процесуальних актах України.</p> <p>Питання самостійного вивчення</p> <p>1. Спеціальне законодавство України, що регулює захист інтелектуальної власності</p> <p>2. ІДС "Міжнародна патентна класифікація.</p> <p>3. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності</p> <p>Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.</p>			4 4 2	<p>2009.120 с.</p> <p>Пріб Г. А. Патентознавство: Навч. посібник для дистанційного навчання / За наук. ред. С. І. Табачнікова. К.: Університет «Україна», 2017. 304 с. ДСТУ 3575-97.</p> <p>Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення: Чинний від 01.01.98 р. К.: Держстандарт України, 1997. 14 с.</p>
<p>Тема 2. Відкриття та винаходи, подання заявок на винахід, корисну модель та промисловий зразок</p> <p>Лекційне заняття 2.</p> <p>1. Об'єкти винаходу.</p> <p>2. Об'єкт корисної моделі. 3. Об'єкт промислового зразка.</p> <p>4. Порядок оформлення та одержання патентних документів на об'єкти промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок).</p> <p>5. Опис винаходу та вимоги до нього. Формула винаходу і вимоги до неї.</p> <p>6. Принципи формування формули винаходу.</p> <p>Лабораторне заняття 2.</p> <p>1. Джерельна база патентних досліджень: патентна документація та інформація: поняття, види, місця зберігання та алгоритм пошуку.</p> <p>1. Порядок проведення патентних</p>	4	-		<p>Посилкіна О. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / О. В. Посилкіна, Г. В. Костюк, В. М. Тіманюк. Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2009. 272 с.</p> <p>Жаров В. О. Інтелектуальна власність в Україні: правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав. К: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000. 188 с.</p>

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
досліджень і види робіт. 2.Склад документів заявки. 3.Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель . Ілюстративні матеріали. 4.Види експертиз на патентну документацію . Питання самостійного вивчення 1.Особливості патентування інноваційних технічних рішень в іноземних державах. 2.Особливості подання заявок та експертизи міжнародної заявки на винахід. 3.Подання міжнародної заявки на знак для товарів і послуг.			4 4 4 4	16 16
Тема 3. Національна система інтелектуальної власності Лекційне заняття 3. 1. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель» 2. Правила розгляду заявки на знак для товарів і послуг. Лабораторне заняття 3. 1.Загальні положення внесення змін в заявку за результатами її експертизи. 2.Оскарження рішення експертизи. 3.Порядок отримання патенту в Україні. Питання самостійного вивчення 1.Оформлення патентних прав в Україні. 2. Оформлення патентних прав в іноземних державах. 3. Патентування винаходів відповідно до вимог європейської патентної конвенції та вимог євразійської патентної конвенції.	4		6 4 4 4	10 10
Тема 4. Ліцензії та ліцензування. Лекційне заняття 4 1.Ліцензування і передача майнових прав на винаходи, корисні моделі та інші об'єкти права інтелектуальної власності. 2.Види ліцензійних угод.	4			
				«Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель», наказ МОНУ від 15.03.2002, № 197. Закон України "Про охорону прав на винахід і корисні моделі" (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994 №7, ст .. 32) ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення: Чинний від 01.01.98 р. – К.: Держстандарт України, 1997. – 14 с.
				Пентюк Б.М. Основи патентознавства та інтелектуальної власності / Б.М. Пентюк, І.І. Назаренко, М.М.

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
Лабораторне заняття 4. 1. Підготовка пропозицій щодо продажу, купівлі та обміну ліцензіями. 2. Обов'язки сторін під час укладання ліцензійних договорів. Питання самостійного вивчення 1. Основні розділи ліцензійних угод. 2. Здійснення платежів за ліцензійними угодами. 3. Суб'єкти права промислової власності. 4. Обмеження прав власника патенту та визнання патенту недійсним. 5. Основні джерела правової охорони об'єктів промислової власності.		4	10 10	Вірник// Навчальний посібник. - Вінниця: ВНТУ, 2017 -195 с.
Всього годин	16	44	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
1, 2, 3,4	Лекції - візуалізації з демонстрацією презентацій та використанням інтерактивних технологій	16	Опрацювання конспектів лекцій та методичних рекомендацій до самостійного вивчення дисциплін. Виконання і захист лабораторних робіт	60
3, 4, 5, 6	Лабораторні заняття з представленням методики виконання	44	Дослідницький (оцінювання студентами результатів лабораторних досліджень, аналіз і висновки отриманих результатів)	30

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали/Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Тестування «Модуль 1». Тест включає 35 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал	35/35%	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Тестування «Модуль 2». Тест включає 50 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал	50/50%	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Проміжна атестація (у вигляді тестів) Тест включає 15 питань, кожне з яких оцінюється в 1 бал	15/15 %	Відповідно до графіку навчального процесу

5.1.2. Критерії оцінювання

Форма підсумкового контролю знань студентів – **диференційний залік**. Студент не допускається до підсумкового контролю, якщо кількість пропущених та не відпрацьованих занять протягом навчального семестру перевищує 20% загального обсягу дисципліни. Не виконаний перелік обов'язкових робіт (складання модулів), або незадовільний підсумок за результатами тестового контролю (0-34 бали) є підставою для повторного вивчення дисципліни.

Загальна кількість балів за освітнім компонентом складає **100 балів** (за прийнятою в СНАУ шкалою оцінювання).

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Опитування та усні коментарі викладача за пройденим матеріалом.	Протягом семестру на кожному занятті
2	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення результатів модульного контролю.	Відповідно до графіку навчального процесу
3	Зворотній зв'язок у вигляді обговорення тестування «Атестація».	Відповідно до графіку навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела

1. Патентна документація. Комплектування та можливості доступу до неї в Україні: посібник для користувача/Т.К. Ческетна, А.І. Рябець. – Київ, 2009. – 120 с.
2. Посилкіна О. В. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів/О. В. Посилкіна, Г. В. Костюк, В. М. Тіманюк -Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2009. 272 с.
3. Приб Г. А. Патентознавство: Навч. посібник для дистанційного навчання/За наук. ред. С. І. Табачнікова. - К.: Університет «Україна», 2017. 304 с.
4. ДСТУ 3575-97. Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення: Чинний від 01.01.98 р. – К.: Держстандарт України, 1997. 14 с.
5. Жаров В. О. Інтелектуальна власність в Україні: правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав. К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 2000. 188 с.
6. Пентюк Б.М. Основи патентознавства та інтелектуальної власності / Б.М. Пентюк, І.І. Назаренко, М.М. Вірник// Навчаль-ний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 195 с.

Допоміжна література

1. «Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель», наказ МОНУ від 22.01.2001, № 22.
2. Закон України "Про охорону прав на винахід і корисні моделі" (Відомості Верховної Ради (ВВР) 1994 №7, ст .. 32)
3. Закон України №1771-111 від 01.06.2000, ВВР, 200337,
4. «Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель», наказ МОНУ від 15.03.2002, № 197.
5. Закон України «Про охорону прав на винаходи корисні моделі» від 15.12.93р. №3687-ХІІ зі змінами - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
6. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.93р. №3688- XII зі змінами - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/print1218034688041545>.
- Закон України « Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.93р. №3689-ХІІ зі змінами - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/print1218034688041545>.
7. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993р. №3792- XII зі змінами - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/print>.

6.3. Програмне забезпечення

1. Пакет тестових завдань.
2. Опорний конспект лекцій
3. Сторінка курсу на платформі Moodle.